

Lycra en goudglans

Sandra Smets, 2019

Stevig en iets verheven staan de sculpturen van Petra Laaper in Contour Gallery op hun sokkels, als een stille optocht. Abstracte vormen zijn het, hoewel de glooiende lijnen weinig tot niets te maken hebben met geometrie of pure non-figuratie. Organisch als ze zijn roepen ze associaties op met de herkenbare wereld – poten, bloemen, groeivormen, misschien zelfs met menselijke gestaltes of eigenschappen, zoals het zoeken naar evenwicht. Soms doen de vormen denken aan stevige plantenstengels, bestaand uit op elkaar gestapelde scheuten die zo een heel eind herhaald zouden kunnen worden om uit te monden in dunne bladeren. Maar die eventuele fragiliteit wordt hier niet bewaarheid. Hier is enkel de basis. Het zijn en blijven elementaire vormen die Laaper toont, stevige massa's. Massa's die worden omkleed met textiel, een aabare huid. Zo is de tentoonstelling behalve ongrijpbaar ook aanraakbaar, vriendelijk, en zelfs uitnodigend.

Hoewel, niet helemaal uitnodigend. Want het is geen kunst die meteen alles prijsgeeft. De huid van de objecten is weliswaar van textiel, wat warm klinkt, maar de tinten zijn koel. De objecten zijn gemaakt van een gouden stof die juist afstandelijk is, van een wit glad omhulsel dat steriel oogt, of van een zacht lichtgroen dat te kil is om de bloei uit de lente te suggereren. Non-kleuren in weinig populaire synthetische materialen, zoals lamé, kunstleer, lycra en iets wat lijkt op verpakkingsmaterialen uit de bouw. Dus wat zijn dit precies? Waar kijken we naar? Laaper werkt graag met die onbenoembaarheid. Je kijkt naar haar werk en waardeert de glans en de curves en de zachtheid ervan, maar tegelijk vertelt het de toeschouwer niet alles. Deze zal zijn of haar eigen houding tegenover het werk moeten bepalen. De objecten staan in de galerie als een groep waar je doorheen kunt wandelen en deel van kunt worden, kunst die niet zozeer begrepen als wel ervaren wil worden.

De vormen zijn daardoor voor allerlei uitleg vatbaar. De gestapelde groeivormen bijvoorbeeld richten zich op alsof ze bezig zijn met een groeiproces, andere vormen bestaan uit twee onderling verbonden bollen waarvan de ene helft op een sokkel steunt, de andere op de grond. Als wandwerk vormt het zich naar de muur, geplooid als een ouderwetse draperie maar dan strenger gekaderd. In heel deze familie van objecten bepaalt de zwaartekracht het evenwicht dat daardoor een zekere dynamiek heeft. Ze steunen, hangen, vallen en toch overheerst de stilte.

Veel van de kunstwerken die Laaper laat zien in Contour Gallery eind 2019 zijn nog ditzelfde jaar ontstaan. Voor een groot deel danken ze hun ontstaan aan een artist-in-residency die Laaper enkele maanden eerder doorbracht in Hongarije, in een dorp waar niemand Engels sprak en waar ze aangewezen was op niets anders dan op haar kunst en op dat wat ze zag. En wat ze zag waren bijvoorbeeld de stoffenwinkels aldaar, waar ze viel voor lappen textiel met een vaalheid die aan de ene kant onmiddellijk naar de achtergrond wilde verdwijnen, en aan de andere kant zo kenmerkend leek te zijn voor het gebied aldaar. Verschoten, ingetogen van kleur, en van een materialiteit die ook anders was dan die van de meeste stoffen in winkels die ze thuis gewend was.

Het Hongaarse textiel bleek een werkbaar materiaal waarbij Laaper zich tijdens het maakproces liet leiden door wat zich gaandeweg aandeed. Hoe plooit het. Hoe vul je het. Moet je het wel vullen, en tot hoe ver. Laat je de naden zien of laat je ze weg. Draden laat ze soms bewust aanwezig, onaffe eindjes als driedimensionale tekenlijnen. Aan de ene kant zijn het materiële vraagstukken die zo horen bij de moderne kunst en waar haar abstracte objecten zeker zo keurig op hun sokkels aan doen denken. Aan de andere kant is textiel een intiemer materiaal dan dat van veel beeldhouwkunst. Het is aabaar, huiselijk, textiel hoort bij het interieur of bij de menselijke fysiek. En die tactiliteit past bij die organisch uitziende vormen, de potentiële bloemen, stelen, poten. Daarmee lijkt het werk ook over mogelijkheden te gaan, ze zouden kunnen uitdijen en veranderen, zoals groeivormen

in de natuur dat voortdurend doen.

Zo is het kunst die beweeglijk is en uitgaat van meerdere associaties. Die ambiguïteit past bij het werk van Laaper, ook al in de tijd voordat ze deze textiel creaties begon. Met foto's van blauwrode of grijze plissérokken schiep ze performance-achtige situaties waarin het lichaam zich aanpaste aan een vorm, waarin menselijke vormen leken om te draaien. Het ging om verhullen en onthullen, en ook daar kun je als kijker metaforen in zien voor menselijk gedrag. Is het werk mysterieus? Verleidelijk? Of verlegen, bescheiden? Of is de keuze voor grote organische vormen juist het tegendeel daarvan, zit er een soort machtsvertoon in?

Intussen richten de objecten zich op, ze steunen en gaan liggen, omhelzen of pletten elkaar. Soms glanzen ze, alsof het textiel zich vermommen wil tot showobject om gezien te worden. Uiteindelijk, als je langer kijkt, zijn die in eerste instantie zo onherkenbare en abstracte objecten niet eens zo heel anders dan wij die ernaar kijken. Mede door hun formaat en hun poses, hangend en staand, zorgen ze dat het kijken ernaar in de galerie is als een ontmoeting met andere lichamen in de ruimte. Dat is ook waar Laaper op hoopt: dat ze de kijker aanspreken met een taal van voordat er woorden zijn. Wat er in die taal wel of niet wordt overgebracht, laat ze uiteindelijk geheel aan de kijker.

Golden Light Green
Solotentoonstelling Petra Laaper

Contour Gallery
Josephstraat 164, 3014 TX Rotterdam

Open: do, vr 11.00-17.00 uur
Za: 13.00-17.00 en woe en zo op afspraak

Finissage zaterdag 14 december vanaf 15.00 uur
Tentoonstelling is nog te zien tot 28 december 2019

www.petralaaper.nl
www.contour.gallery